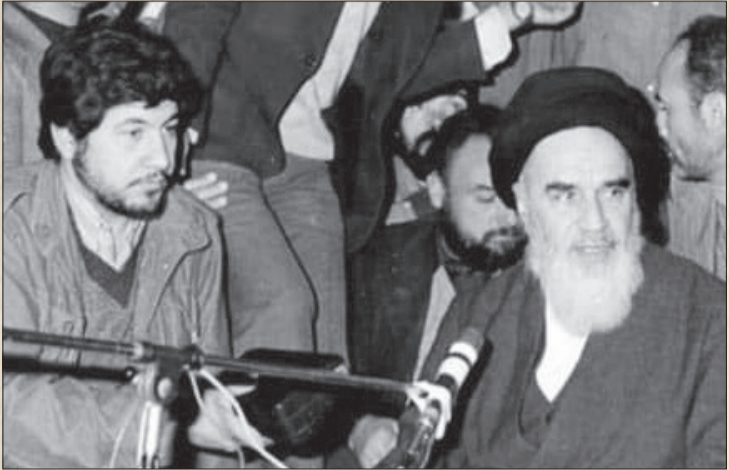

حافظه

امام خمینی: رمز پیروزی وحدت کلمه است

۱۸ بهمن ۵۷، امام خمینی در دیدار با طلاب و کارکنان شرکت نفت در مدرسه علوی فرمودند: «ما گرفتاری‌های زیادی داشتیم و گرفتاری‌های زیاد هم در راه داریم. تاکنون آن قدر که عمل شده است و پیروزی بجمده‌الله حاصل شده است، رمز این پیروزی وحدت کلمه است. وحدت کلمه ایرانی‌ها- همه اقشار ایران- موجب شد که ابرقدرت‌ها را به زانو درآورده آن قدرت شیطانی را رقص کرد. قدرت‌های بزرگ شیطانی که پشت‌سر او بوده‌اند، همه را رقص کرد، همه را کنار زد. این رمز وحدت کلمه است. این وحدت کلمه را باید حفظ کنید؛ و با حفظ وحدت کلمه تا آخر ان شاء الله خواهید رفت. باید همه آقایان، همه اقشار، همه کسانی که علاقه‌مند به اسلام هستند، علاقه‌مند به مسلمین هستند، علاقه‌مند به امام زمان-سلام الله علیه- هستند باید همه در صف واحد به مبارزه ادامه دهند، در صف واحد به نهضت ادامه دهند. این نهضت مقدس هست تا آن وقتی که ما به نهایت برسیم؛ به پیروزی نهایی که عبارت از رفتن همه قوای شیطانی و جانشین شدن قوای رحمانی در مملکتی که تعلق به امام دارد، تعلق به امام زمان دارد، تعلق به خدا دارد، تعلق به پیغمبر اسلام دارد. همه با هم، هم کلمه باید بشویم تا اینکه رقص کنیم این قوای شیطانی را؛ این قوای شیطانی که الان دیگر درحال تزلزل هستند و حشاشه‌ای بیشتر از آنها باقی نمانده است. ما پیوستگی خودمان را به اقلیت‌های مذهبی اعلام می‌کنیم. ما برادری خودمان را به برادران اهل سنت اعلام می‌کنیم. دشمنان اسلامند که می‌خواهند ما را با برادرهای خودمان مختلف کنند. دشمن‌های اسلام با گول خورده‌های از آنها هستند که در این وقت مخالفت مابین دو دسته را اعلام می‌کنند. ما اعلام می‌کنیم وحدت کلمه مسلمین را. اگر مسلمین وحدت کلمه داشتند، امکان نداشت اجانب بر آنها تسلط پیدا بکنند. این تفرقه در بین مسلمین است که باعث شده است که اجانب بر ما تسلط پیدا بکنند. این تفرقه مسلمین است که از اول با دست اشخاص جاهل تحقق پیدا کرد،

و الان هم ما گرفتار هستیم. واجب است بر همه مسلمین که با هم باشند. یک زمان حساسی است؛ ما بین حیات و موت مردد هستیم. ما الان مملکت‌مان یا باید تا ابد زیر یوغ استعمار و استبداد باشد، یا باید الان از این یوغ خارج بشود. اگر وحدت کلمه را حفظ نکنید، تا آخر باید مبتلا باشید. حضرات آقایان! همه ما مسئول هستیم. روحانیون در درجه اول مسئولیت هستند. روحانیون باید بروند در بلاد و جاهایی که دوردست است لازم است که بروند در دهات و قصبات و اعلام کنند مسائلی را که ما می‌گوییم. در جاهای دورافتاده ممکن است که یک اغفال‌هایی باشد، یک تبلیغات سوئی باشد. اینها در مراکز مثل تهران یا سایر بلاد عظیم نمی‌توانند تبلیغات خلاف بکنند، لکن در قرا و قصبات دورافتاده، یک حرف‌های غیرظاهر می‌زنند، غیرصحیح می‌زنند؛ مثلاً می‌گویند که اقلیت‌های مذهبی در حکومت اسلام باید از بین بروند! این خلاف اسلام است. اسلام اقلیت‌های مذهبی را احترام گذاشته است؛ اسلام اقلیت‌های مذهبی را در مملکت ما محترم می‌شمرد و همین‌طور در اسلام بین شیعه و سنی ابدا تفرقه نیست؛ این شیعه و سنی نباید تفرقه باشد. باید وحدت کلمه را حفظ کنید. این مملکت مال همه ما است، مال همه ما. مال اقلیت‌های مذهبی، مال مذهبیون ما، مال برادران اهل سنت ما. همه ما با هم هستیم.»

صفحه حافظه روزنامه «فرهنگستان» که معمولاً شنبه هر هفته با خبرها و روایت‌هایی از روزنامه‌ها و رسانه‌های سال‌های گذشته منتشر می‌شد، در ایام دهه فجر انقلاب اسلامی به صورت روزانه منتشر خواهد شد. در این صفحه تلاش خواهیم کرد ضمن مرور وقایع انقلاب، اظهارنظرها و مواضع مهم چهره‌ها و شخصیت‌های سال‌های ابتدایی انقلاب را نیز مورد بازخوانی قرار دهیم.

آیت‌الله خامنه‌ای: آزادی تفکر، عقاید مذهبی، سیاسی و علمی در اسلام و جمهوری اسلامی تضمین شده است

آیت‌الله خامنه‌ای ۱۸ بهمن ۶۵ و در خطبه‌های نمازجمعه تهران به مناسبت ایام دهه فجر و هشتمین سالگرد پیروزی انقلاب پیرامون بحث آزادی و وظایف دولت اسلامی و جمهوری اسلامی در قبال آن اظهار داشت: «دیدگاه اسلام درمورد آزادی را می‌توان در سه محور بررسی کرد: ۱. آزادی تفکر ۲. آزادی عقاید مذهبی ۳. آزادی عقاید سیاسی. محور اول این است که از نظر اسلام فکر و عقیده نه تنها آزاد است، بلکه واجب نیز می‌باشد. هیچ کتابی به اندازه قرآن پیدا نمی‌شود که انسان‌ها را به تفکر و تدبیر در تاریخ آراخوانده باشد. حتی تفکر در اصول مذهبی واجب است و اگر کسی در تفکرات مذهبی خود دچار شک و شبهه شود، از نظر اسلام ناشایسته نیست. ضمن آنکه نباید در شک بماند و لازم است با بررسی و جست‌وجو خود را به نقطه قابل اعتمادی برساند. اصل تفکر و اندیشیدن در مسائل مذهبی و دینی لازم است و در حدیث معروف ارفع، نیز آمده است که یکی از مسائلی که از امت مورد مواخذه قرار نمی‌گیرد، شک و تردید درمورد جهان آفرینش است. محور دوم این است که داشتن عقاید مذهبی دیگر هم تا آنجایی که درصدد مبارزه با عقیده اسلامی نباشند، ممنوع نیست. یعنی مجازات ندارد. وجود اقلیت‌های یهودی و مسیحی و... در جامعه اسلامی ایران دلیل این مدعاست. آیه «لا اکراه فی الدین» که در قرآن آمده است، تاکید اسلام در زمینه آزادی عقیده و تفکر را مورد تاکید قرار داده است. درمورد محور سوم نیز، فکر و گرایش‌های سیاسی در اسلام آزاد است و هیچ کس را نمی‌توان بدین جهت مورد تعقیب قرار داد. علاوه بر این نقیض عقاید در اسلام آزاد نیست. این مورد در اروپا در قرون وسطی رایج بود و بسیاری از دانشمندان بدین جهت مورد تعقیب قرار می‌گرفتند و پس از این دوره آزاداندیشی اروپا تصور کردند که با اعلام شعار آزادی سیاسی، موضع فکر جدیدی را آورده‌اند، درحالی که این مسأله از ابتدای اسلام مطرح بوده است. بنابراین به‌طور خلاصه می‌توان گفت که آزادی تفکر در اسلام تأمین شده است. آزادی عقاید مذهبی، سیاسی و علمی نیز تضمین شده است ولی ضدیت آن با اسلام و سعی در به انحراف کشیدن مردم قابل قبول نیست. همچنین آزادی تفکر، عقیده و آزادی‌های دیگر در قانون اساسی جمهوری اسلامی وجود دارد.»

آیت‌الله مکارم شیرازی: باید مکرر اعلام کنیم که آینده حکومت در مملکت ما تنها از طریق مراجعه به آرای عمومی ملت تعیین خواهد شد

آیت‌الله مکارم شیرازی ۱۸ بهمن ۵۷ و در یادداشتی در روزنامه اطلاعات درباره اتهام استبداد به نیروهای انقلابی و مذهبی و لزوم دور شدن از چنین اتهاماتی از سوی انقلابیون نوشت: «هر روز که از عمر انقلاب ما می‌گذرد مسائل تازه‌ای مطرح می‌شود که بعضی بسیار پیچیده است و جز با واقع‌بینی و هوش و درایت کافی گشوده نخواهد شد. ازجمله این مسائل اتهام به استبداد است. این تهمت نسبت به اکثریت قاطع رزمندگان مذهبی که ابتکار مبارزه را در دست دارند، نه تنها از طرف دشمنان که از طرف هم‌زمان شروع شده است. می‌گویند که ما انقلاب نکردیم که استبداد تازه‌ای جایگزین استبداد پیشین کنیم و یا بیابید ببینید که یک ساواک تبدیل به چند ساواک شده است! مهم این است که رزمندگان انقلابی این واقعیت را درک کنند که شدیداً در معرض چنین اتهامی قرار دارند. اتهامی که اگر در اذهان رسوخ کند دستاوردهای انقلاب را به خطر خواهد انداخت. با توجه به این واقعیت‌ها نه تنها باید از کارهایی که ما را متهم به این امر می‌کند، بپرهیزیم، بلکه به اقتضای همان دستور معروف اسلامی اتقوا من مواضع الاتهم باید خود را کاملاً از معرض این اتهام دور نگه داریم و برای رسیدن به این هدف باید به چند نکته توجه داشت. باید با استفاده از تمام امکانات موجود مکرر در مکرر اعلام کرد که آینده حکومت در مملکت ما تنها از طریق مراجعه به آرای عمومی ملت تعیین خواهد شد و هر احتمالی غیر از این نادرست و تنهاری ملت است که قاطعیت دارد. همچنین باید به کوچک و بزرگ توصیه کرد که از هرگونه خشونت در برابر هر کس بپرهیزند و افرادی را که ناآگاهانه و یا بر اثر شدت احساسات گاهی دست به اعمال خشونت آمیز می‌زنند، هشدار داده و شدیداً از کارهای آنان جلوگیری کرد. مخصوصاً باید مباحث مطبوعاتی را بلاخص درمورد مطبوعات جانشین هر کاری که بوی سانسور و تحمیل عقیده می‌دهد، کرد. باید از زیاده‌روی در نام گذاری خیابان‌ها، میدان‌ها و مدارس به نام اشخاص هر قدر بزرگ و پر عظمت باشند به جز مقداری که برای همه قابل پذیرش است، خودداری کرد تا نگویند شکل مسئله عوض شده و لا محتوا همان است که بود. چه جالب بود مراسم استقبال [از امام] که در نهایت سادگی برگزار شد و از طاق نصرت‌های گران قیمت و پرخرج جباران و اتومبیل‌های تزئینی و پرزرق و برق شاهانه و مانند آن هیچ اثری در آن به چشم نمی‌خورد. تنها یک مشت عکس و یک مشت پرده اما با شعارهای تکان دهنده با میلیون‌ها نفر انسان پرشور و پر جوش به چشم می‌خورد و پس و این است استقبال اسلامی و انقلابی.»

نهضت آزادی: اطاعت از

امام خمینی در انتصاب مهندس بازرگان

روایتی از انتصاب مهندس بازرگان در روزنامه «فرهنگستان» که معمولاً شنبه هر هفته با خبرها و روایت‌هایی از روزنامه‌ها و رسانه‌های سال‌های گذشته منتشر می‌شد، در ایام دهه فجر انقلاب اسلامی به صورت روزانه منتشر خواهد شد. در این صفحه تلاش خواهیم کرد ضمن مرور وقایع انقلاب، اظهارنظرها و مواضع مهم چهره‌ها و شخصیت‌های سال‌های ابتدایی انقلاب را نیز مورد بازخوانی قرار دهیم.

رسول منتجب‌نیا: مبارزهای طولانی و مداوم، با هر چه ظلم و استکبار در جهان است، داریم

حجت‌الاسلام رسول منتجب‌نیا ۱۸ بهمن ۶۵ و در گفت‌وگو با روزنامه اطلاعات درباره غایت و اهداف انقلاب اسلامی اظهار داشت: «اصل تداوم عمل تا رسیدن به هدف نهایی، یکی از اصول لازم و ضروری، در زندگی انسان است. خداوند متعال در قرآن کریم به پیامبر می‌فرماید: «هرگاه از یک عمل فارغ شدی، به عمل صالحه بعدی بپرداز و میل و رغبت تو به پروردگارت باشد.» به همین جهت مبارزه ما مبارزه‌ای است طولانی و مداوم، با هر چه ظلم و استکبار در سطح جهان و غایت این مبارزه، محقق کردن آرمان‌های الهی و عدالت اجتماعی در سطح جهان است. یکی از عوامل پیروزی هر انسانی در مسیر زندگی داشتن صبر، استقامت و پایداری است که بدون آن هرچند راه مقدس و هدف عالی باشد، انسان موفق نخواهد شد، زیرا در برخورد با موانع و مشکلات از هدف و آرمان خود دست می‌کشد و عملاً اظهار شکست می‌کند.»

هاشمی رفسنجانی: اگر شورای نگهبان بعضی کاندیداهار را در صلاحیت می‌کند، بر اساس اصول است

آمریکا از اول می‌خواست انقلاب را از درون با لیبرالیزه کردن بیوساند

حجت‌الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی ۱۸ بهمن ۶۷ و به مناسبت ده سالگی انقلاب اسلامی در گفت‌وگو با روزنامه اطلاعات به سوالاتی پیرامون شعارهای انقلاب پاسخ داد. او در این گفت‌وگو درباره مقوله آزادی و انتخابات گفت: «آزادی به معنای واقعی کلمه در ایران وجود دارد. البته اگر برداشت از آزادی چیزی است که در غرب وجود دارد. خوب این از اول در شعارهای ما نبود. یعنی هیچ وقت نبود که قلمه ما غرب باشد و آزادی از نوع غربی را برای مردم خود بخواهیم یعنی آزادی بی‌بندوباری و فحشا و همین چیزهایی که حالا ملابرداشت می‌شود. اگر آزادی این است که مردم در انتخاب سرنوشت خودشان آزاد باشند؛ بی‌انصافی است که کسی بگوید در ایران مردم در تصمیم‌گیری مجبورند. ما از سال اول انقلاب مجلس را تأسیس کردیم. مردم واقعاً آمدند و نماینده‌هایشان را انتخاب کردند. در انتخاب نماینده حتی تا آنجا پیشرفت کردیم که امام حاکمیت حزب را به عنوان یک اهرم قدرت تبلیغاتی و هدایتگر هم ممنوع کردند. تبلیغ امام جمعه‌ها را به‌عنوان یک تریبون تبلیغاتی و قدرت ممنوع کردند. قرار شد

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا:

امیدواریم یک دولت طرفدار غرب در ایران سر کار بیاید

میدانگ کارتر، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا ۱۸ بهمن ۵۷ و در مصاحبه‌ای پایان مأموریت ژنرال رابرت هایزر در ایران را اعلام کرد و گفت: «مأموریت هایزر آن بوده است که با مقام‌های نظامی ایران درباره روابط نظامی دو کشور و فروش اسلحه گفت‌وگو کرده و نیز درمورد حمایت آمریکا از قانون اساسی و دولت بختیار با آنان مشورت نماید و امیدوار باشد که نظامیان ایران نیز از بختیار حمایت کنند.» او نیز در بخش دیگری از اظهاراتش درباره موضع دولت آمریکا درباره ایران گفت: «دولت آمریکا همچنان به کار با دولت شاپور بختیار براساس قانون اساسی ادامه

سیمین دانشور: مرهم

به خاطر رنج‌ها طوری با هم رفتار می‌کنند که انگار ۲۵۰۰ سال است با هم دوست و خواهر و برادرند

سیمین دانشور، روزنامه‌کیهان ۱۸ بهمن ۵۷ - (ساعت هشت شب، صف مردم برای هدیه خون از راهروهای بیمارستان تا کمرکش خیابان باقرخان ادامه دارد. ازدحام است و مهربانی. می‌گویند جلوی دانشگاه تهران سی‌چهل نفر کشته شده‌اند و زخمی زیاد است. همه

با هم حرف می‌زنند، دردل می‌کنند، سیاست می‌یابند و از انتظار برای امام می‌گویند. انتظار دو هزار و پانصد ساله. هیچ کدامشان کراواتی نیستند. زن‌ها بعضی روسری بر سر دارند و بعضی چادر و بعضی هیچ. به قول اخوان هویس نا جوانمردانه سرد است. یاد به راهیمایی چند روز پیش می‌افتد که جوان‌های ترک‌زبان هموطنم پاها را به زمین می‌کوفتند و با مشت‌های گره کرده به ترکی سرود می‌خواندند و موجب می‌شدند

قلب‌ها تند بزند و سرما رانده شود... جوان بلندبالایی که سبیل بورد دارد و کاپشن خاکستری تنش است، از بیمارستان درمی‌آید. رفیقش کاپشن قرمز پوشیده، دست‌هم‌رامی‌گیرند. رفیقش توضیح می‌دهد این بار سوم است که خون داده. می‌گوید پنبه و شیر و سرم و آنتی‌بیوتیک می‌خواهند. خون به اندازه کافی دارند. مرد میانسالی با روپوش سفید مزین به لکه‌های خون از در بیمارستان بیرون می‌آید

کسی از یک شهر در شهر دیگر دخالت نکند که مردم همان شهر بتوانند نماینده خودشان را انتخاب کنند. اصلاً اگر منصفانه برخورد کنیم هیچ کجای دنیا چنین انتخاباتی نیست. مثلاً ممکن است وقتی که اسامی کاندیداها را می‌آورند، شورای نگهبان بعضی‌ها را نپذیرد؛ این براساس اصول است. انقلاب ما از اول بنا بود جمهوری اسلامی باشد. بنابراین اگر کسی ضد اسلام و ضد آرمان‌ها باشد، طبیعی است که اجازه انتخاب شدن به او ندهیم. اگر اجازه می‌دادیم، از انقلاب‌مان برمی‌گشتیم. پس کسانی که در کشور ما هستند اکثریت نزدیک به تمام‌شان آنهایی هستند که می‌توانند در صحنه حضور داشته باشند. آنها دست‌شان در انتخاب نماینده خود باز است. شما هم می‌بینید که مجلس شورای اسلامی آزادترین مجلس دنیاست. «هاشمی رفسنجانی همچنین در پاسخ به سؤالی دیگر درباره رویارویی و مقابله ایران و آمریکا در سال ابتدایی پیروزی انقلاب گفت: «آمریکا [بعد از انقلاب] ایران را از دست داد. ایران جزیره ثبات برای آمریکا بود و آمریکا به‌طور کلی ایران را از دست داد، بعداً با سیاست‌های احمقانه آن کار را به جایی رساند که مردم ما که با همه کشورها حاضرند رابطه برقرار کنند، با آمریکا حاضر نیستند حتی حرف‌بزنند. طرح‌هایی هم که آمریکا برای سرکوب انقلاب داشت همه شکست خورد. آمریکا از اول می‌خواست انقلاب را از درون با لیبرالیزه کردن انقلاب بیوساند. عده خاصی را اینجا می‌آورد تا همان کارهای قبلی را انجام دهد. وقتی شکست خورد به فکر افتاد که کاری انجام دهد. جنگ را تحمیل کرد و در جنگ نیز آنچه آمریکا می‌خواست به‌طور جدی شکست خورد.»

ابراهیم یزدی: برنامه اشغال

مسالمت‌آمیز وزارت‌تخته‌ها

در دست تهیه است

ابراهیم یزدی ۱۸ بهمن ۵۷ و در گفت‌وگو با خبرنگاران درباره شرایط کشور و شروع به کار دولت موقت گفت: «برنامه‌هایی در دست مطالعه است تا کلیه وزارتخانه‌های دولتی به‌طور مسالمت‌آمیز و با کمک کارکنان این وزارتخانه‌ها اشغال شود. نامه‌هایی به نشانه پشتیبانی از سوی کارکنان چندین وزارتخانه ازجمله مخابرات، هواپیمایی و محافل دانشگاهی رسیده است.» ابراهیم یزدی همچنین در این گفت‌وگو درباره احتمال وقوع کودتا توسط باقی‌مانده‌های فرماندهان و امرای ارتش شناسه‌های اظهار داشت: «ارتش به‌طور فزاینده‌ای در مرز ازمه‌پاشیدگی قرار گرفته است اما مشکلاتی بر سر راه ایجاد جمهوری اسلامی وجود دارد که برخی در تهران آن را احتمال مداخله نظامیان پنداشته‌اند. اوضاع آنچنان دلخواه نیست و هنوز هستند کسانی که برای بازگرداندن رژیم سابق تلاش می‌کنند. ایران به‌عنوان یک جمهوری اسلامی در هیچ پیمان نظامی شرکت نخواهد کرد.»